Verkennend Ecologisch Onderzoek Zuideinde 123 te Nieuwkoop

Eindrapportage

Uitgave: april 2020

Watersnip-rapport 19A005

Colofon

Titel	Verkennend Ecologisch Onderzoek Zuideinde 123 te Nieuwkoop
Status rapport	Eindrapportage
Projectnummer	19A005
Datum uitgave	april 2020
Samengesteld door	Brigit van Dam, adviseur Watersnip Advies John van Gemeren, senior adviseur Watersnip Advies
Foto's	Watersnip Advies
Naam en adres opdrachtgever	GN Investment B.V. De heer A.W. Vossenberg Transportweg 47 2421 LT Nieuwkoop
Contactpersoon opdrachtgever	De heer W. Kaandorp, IntROview B.V.

Alle auteursrechten ten aanzien van dit rapport worden uitdrukkelijk voorbehouden. Niets uit dit rapport mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook zonder de voorafgaande schriftelijke toestemming van Watersnip Advies, noch mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

Inhoudsopgave

1 INLEIDING 3

2 TOETSINGSKADER 5

2.1 EUROPESE RICHTLIJNEN 5
2.2 LANDELIJK NATUURBELEID- EN WETGEVING 5
2.2.1 Wet Natuurbescherming 2017 (Wnb) 5
2.2.2 Natuurnetwerk Nederland 8
2.2.3 Visie Ruimte en Mobiliteit (geconsolideerd 2018) en Compensatie Natuur, Recreatie en Landschap Zuid-Holland (2013) 9

3 LOCATIEBESCHRIJVING 11

3.1 HUIDIGE SITUATIE 11
3.2 PLANNEN 11

4 RESULTATEN ONDERZOEK 13

4.1 METHODE 13
4.2 FLORA 13
4.3 FAUNA 13
4.3.1 Vogels 13
4.3.2 Vissen 14
4.3.3 Amfibieën 14
4.3.4 Reptielen 15
4.3.5 Grondgebonden zoogdieren 15
4.3.6 Vleermuizen 16
4.3.7 Overige soorten 18

5 CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN 19

5.1 CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN 19
5.2 ALGEMENE ZORGPLICHT 21

6 BRONNEN 23

1 Inleiding

Binnen het plangebied Zuideinde 123 te Nieuwkoop is men voornemens acht nieuwe woningen te realiseren. De huidige bebouwing, het kantoor en de fabriekshal van een smederij, worden hiervoor afgebroken.

De initiatiefnemer van de voorgenomen plannen dient te verkennen of er mogelijk schadelijke gevolgen zijn voor beschermde natuurwaarden in het plangebied. Daarbij wordt onderscheid gemaakt tussen beschermde planten- en diersoorten en beschermde gebieden.

Concreet betekent het dat nagegaan moet worden of:

- Er overtreding van de verbodsbepalingen voor beschermde soorten plaatsvindt (toetsing Wet Natuurbescherming).
  Beschermde plantensoorten mogen niet vernietigd of beschadigd worden. Beschermde diersoorten mogen niet gedood, verwond of opzettelijk verontrust worden. Daarnaast mogen hun nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfsplaatsen niet beschadigd, vernield, uitgehaald, weggenomen of verstoord worden en mogen hun eieren niet vernietigd of vernield worden;
- Er mogelijke significante gevolgen zijn voor beschermde gebieden (toetsing Wet Natuurbescherming);
- Er wezenlijke waarden en kenmerken van het Natuurnetwerk Nederland aangetast worden (Toepassing Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte, Compensatiebeginsel Natuur, Recreatie en Landschap).

Om te onderzoeken of bovenstaande bepalingen overtreden of aangetast worden dient het plangebied onderzocht te worden, middels een bureaustudie en onderzoek naar de aanwezige flora en fauna door een deskundige op het gebied van ecologie.

In februari 2019 hebben gekwalificeerde medewerkers van Watersnip Advies een Flora- en fauna-inventarisatie verricht in het plangebied. Hierbij werd met name gelet op het voorkomen van beschermde planten- en diersoorten. Daarnaast zijn de verschillende biotopen binnen het plangebied beoordeeld met betrekking tot potentieel voorkomende beschermde soorten. In april 2020 heeft er een nadere bouwkundige inspectie plaatsgevonden met betrekking tot de mogelijke geschiktheid van het gebouw voor vleermuisverblijven.

Dit rapport geeft een overzicht van de voor het plangebied geldende natuurwetgeving, de aanwezigheid van beschermde gebieden in de nabije omgeving en de aanwezige en verwachte flora en fauna in het plangebied. Vervolgens wordt aangegeven of er bij het realiseren van de voorgenomen plannen schade verwacht wordt aan beschermde soorten. Met het oog op de algemene zorgplicht, die geldt voor alle planten- en diersoorten, worden waar mogelijk maatregelen beschreven, gericht op het voorkomen van schade.

2 Toetsingskader

2.1 Europese richtlijnen

Binnen de Europese Unie vormen de Natura2000-gebieden een netwerk van beschermde natuur. Het doel van deze gebieden is het behoud van de biodiversiteit in Europa. Het beschermen van kwetsbare planten en dieren en hun leefgebieden is hierbij het uitgangspunt. Deze richtlijnen zijn in Europa uitgewerkt in de Vogel- en Habitatrichtlijn. In de Nederlandse wetgeving zijn deze geïmplementeerd in de Wet Natuurbescherming. Deze wet is van kracht geworden op 1 januari 2017.

2.2 Landelijk natuurbeleid- en wetgeving

2.2.1 Wet Natuurbescherming 2017 (Wnb)

In de Wet Natuurbescherming zijn per 1 januari 2017 drie wetten opgenomen, te weten de *Natuurbeschermingswet*, *Flora- en faunawet* en *Boswet*.

Natura2000-gebieden
In Nederland zijn gebieden aangewezen als speciale beschermingszones. Deze gebieden vallen onder de Vogelrichtlijn en/of de Habitatrichtlijn en worden aangeduid als Natura2000-gebieden. Voor deze gebieden zijn instandhoudingsdoelen geformuleerd. Per provincie is het college van Gedeputeerde Staten verantwoordelijk voor het treffen van instandhoudingsmaatregelen en passende maatregelen. Tevens heeft de provincie de bevoegdheid om bijzondere landschappen of bijzondere provinciale natuurgebieden aan te wijzen, mits deze niet reeds onder een Natura2000-gebied vallen.
Activiteiten die mogelijk negatieve gevolgen hebben voor de kwaliteit van de natuurlijke habitats, of habitats van soorten kunnen verslechteren of een significant verstorend effect zouden kunnen hebben op aangewezen soorten binnen een gebied, zijn vergunningsplichtig.

Soorten
De soortenbescherming is bedoeld om in het wild levende planten- en diersoorten te beschermen als er werkzaamheden plaatsvinden in en rond het leefgebied van een soort. In de Wet Natuurbescherming worden drie beschermingsregimes onderscheiden; Europees beschermde soorten vallen onder beschermingsregimes soorten “Vogelrichtlijn (wnb-vrl) en beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn” (wnb-hrl) en nationaal beschermde soorten vallen onder beschermingsregime “andere soorten” (wnb- andere soorten).

Werkzaamheden die schade kunnen veroorzaken aan soorten zijn, o.a; (ver)bouwen, slopen, of wegen aanleggen, water dempen en graven. Voor werkzaamheden die geen schade veroorzaken aan beschermde soorten, hoeft vooraf niets geregeld te worden. Als het echter onmogelijk is om schade aan beschermde soorten te voorkomen, dan moet vooraf bepaald worden of er een vrijstelling geldt of dat er een ontheffing moet worden aangevraagd.
De voorwaarden verbonden aan een vrijstelling of ontheffing zijn afhankelijk van de mate van bescherming van de planten- en diersoorten die binnen het plangebied voorkomen.

Wanneer in geval van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting schade ontstaat aan beschermde planten en dieren, is het mogelijk te werken met een goedgekeurde gedragscode die toepasbaar is voor de geplande activiteiten en de aangetroffen soorten. Indien dit niet het

geval is en er schade ontstaat aan beschermde soorten dient een ontheffing te worden aangevraagd. Ontheffingen worden aangevraagd bij de provincie. De voorwaarden verbonden aan een vrijstelling of ontheffing zijn afhankelijk van de mate van bescherming van de planten- en diersoorten die binnen het plangebied voorkomen. Een ontheffing wordt alleen toegekend als de werkzaamheden het voortbestaan van de soort niet in gevaar brengen.

Het integreren van ecologische maatregelen in het plan kan een ontheffingsaanvraag voorkomen. Hierbij gaat het om het consolideren van het leefgebied van populaties.
Deze maatregelen dienen voorafgaande aan de werkzaamheden uitgevoerd te worden om zo de functionaliteit van het plangebied voor de beschermde soort(en) ten allen tijden te behouden. Het gaat daarbij dus om het voorkómen van schade (zie figuur 1).
Deze ecologische maatregelen dienen opgesteld te worden door of in samenwerking met een ter zake kundige.

Figuur 1: Stappenplan onderzoek Wet natuurbescherming (Bron: www.regelink.net)

In het kader van de Wet natuurbescherming zijn alle vogels beschermd. Tijdens het broedseizoen zijn de nesten van alle vogels beschermd en mogen niet verontrust worden. Nesten van sommige vogelsoorten zijn jaarrond beschermd. Ten aanzien van jaarrond beschermde nesten onderscheidt de Wnb vijf categorieën: nesten die buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats (1), nesten van koloniebroeders die jaarlijks dezelfde vaste broedplaats hebben (2), nesten van vogels die niet in kolonie broeden maar wel jaarlijks dezelfde vaste broedplek hebben (3), nesten van vogels die jaarlijks gebruik maken van hetzelfde nest (4) en ten slotte nesten van vogels die geneigd zijn terug te keren naar de broedplek van het vorige jaar, maar wel flexibel genoeg zijn om zich

elders te vestigen indien nodig (5). De nesten van de vogelsoorten van categorie 1 t/m 4 zijn jaarrond beschermd. De nesten van de soorten in categorie (5) zijn jaarrond beschermd als er onvoldoende alternatieven zijn of als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen.

Algemene zorgplicht (artikel 1.11)
Voor Natura2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende planten- en diersoorten geldt de algemene zorgplicht. Deze bepaalt dat een ieder die weet dat zijn of haar handelen nadelige gevolgen kan hebben voor Natura2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en flora en/of fauna, deze handelingen achterwege dient te laten, of verplicht is om maatregelen te nemen (voor zover redelijkerwijs kan worden gevraagd) die deze negatieve gevolgen zoveel mogelijk voorkomen, beperken of ongedaan maken. De zorgplicht kan gezien worden als algemene fatsoenseis die voor iedereen geldt.

Houtopstanden, hout en houtproducten
Het is verboden om een houtopstand buiten de grenzen van de bebouwde kom geheel of gedeeltelijk te kappen, zonder hier voorafgaande aan de werkzaamheden melding van te doen bij Gedeputeerde Staten. Indien er houtopstand gekapt moet worden geldt er een herplantplicht.
Let wel, hakhoutbeheer geldt als bestendig beheer. Het gaat om kappen ter verwijdering op korte of langere termijn.

<u>Toetsing Wet Natuurbescherming 2017</u>
Het plangebied aan het Zuideinde 123 te Nieuwkoop maakt geen onderdeel uit van een Natura2000-gebied of bijzondere provinciale natuurgebied.

Het dichtstbijzijnde Natura2000-gebied is ‘Nieuwkoopse Plassen & De Haeck’, dit ligt 65 meter ten oosten van het plangebied. Het Natura2000-gebied ‘Broekvelden-Vettenbroek & Polder Stein’ ligt 9,3 km ten zuiden van het plangebied. In het Natura2000-gebied Nieuwkoopse Plassen & De Haeck zijn meerdere habitattypen aanwezig die ‘gevoelig’ tot ‘zeer gevoelig’ zijn voor stikstof. Om te bepalen of er sprake is van stikstofdepositie zal er een Aerius-berekening worden uitgevoerd. Deze maakt nu geen deel uit van dit rapport.

Doelsoorten van het Natura2000-gebied ‘Nieuwkoopse Plassen & De Haeck’ zijn: Noordse woelmuis, Bittervoorn, Gestreepte waterroofkever, Groenknolorchis, Kleine modderkruiper, Meervleermuis, Platte schijfhoren, Rivierdonderpad, Zeggekorfslak, Grote zilverreiger, Kolgans, Krakeend, Purperreiger, Rietzanger, Roerdomp, Smient, Snor, Zwarte stern en Zwartkopmeeuw.
Doelsoorten van het Natura2000-gebied ‘Broekvelden-Vettenbroek & Polder Stein’ zijn: Kleine Zwaan, Krakeend, Slobeend en Smient.

Een deel van deze doelsoorten komt uitsluitend voor binnen het Natura2000-gebied. Andere soorten, zoals Smient, Krakeend, Grote zilverreiger en Kolgans foerageren ook in de wijdere omgeving van het Natura2000-gebied. Het plangebied bestaat grotendeels uit bebouwing en verharding. Hierdoor is het plangebied niet geschikt voor deze soorten als foerageergebied. *De Ringvaart langs het plangebied kan wel geschikt zijn als vlieg- en foerageerroute voor de Meervleermuis. Verstoring van deze dient voorkomen te worden.*

Een uitgebreide beschrijving van de flora en fauna binnen het plangebied is te vinden in hoofdstuk 4.

Er is geen sprake van het kappen van houtopstanden. De herplantplicht in het kader van de Wet Natuurbescherming is daarom niet aan de orde.

2.2.2 Natuurnetwerk Nederland

Het Natuurnetwerk Nederland in de wet benoemd als de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) is een netwerk van natuurgebieden in Nederland om de biodiversiteit te behouden en te versterken. Via dit netwerk kunnen planten en dieren zich verspreiden, waardoor de kans op uitsterven verkleind wordt. De NNN bestaat uit:

- Natura 2000 gebieden;
- bestaande natuurgebieden, zoals de Nationale Parken;
- gebieden waar nieuwe natuur aangelegd wordt;
- landbouwgebieden, die beheerd worden volgen agrarisch natuurbeheer en;
- grote wateren, zoals meren, rivieren, de kustzone van de Noordzee en Waddenzee.

De Ecologische Hoofdstructuur (EHS) is geïntroduceerd in het Natuurbeleidsplan van 1990, en via de planologische kernbeslissing Nota Ruimte van de voormalige Ministeries van VROM, LNV, V&W en EZ (2006) voortgezet in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte, opgesteld door het Ministerie van I&M (2012). In 1995 werden de doelsoorten en natuurdoeltypen gedefinieerd, die in 2000 werden doorgevoerd in de provinciale plannen. Vanaf 2014 zijn de provincies verantwoordelijk voor de uitvoering van de NNN.

De natuur in de NNN is beschermd middels een 'nee, tenzij'-regime. Binnen de NNN zijn nieuwe projecten, plannen en handelingen met een significant negatief effect op de wezenlijke kenmerken en waarden van de NNN niet toegestaan, tenzij er sprake is van een groot openbaar belang en reële alternatieven ontbreken. Eventuele schade moet zoveel mogelijk worden gemitigeerd en/of gecompenseerd.

<u>Toetsing Natuurnetwerk Nederland</u>

Het plangebied maakt geen deel uit van NNN-gebied (zie figuur 2). Het dichtstbijzijnde NNN-gebied is het Natura2000-gebied Nieuwkoopse Plassen & De Haeck, zie hiervoor paragraaf 2.2.1. blz. 7. Ook zijn er geen bijzondere landschapselementen aanwezig in het plangebied. De ruimtelijke ingrepen die verband houden met de sloop van het bedrijfspand en de bouw van de woningen zullen vanwege de ligging van het plangebied, in het bestaande

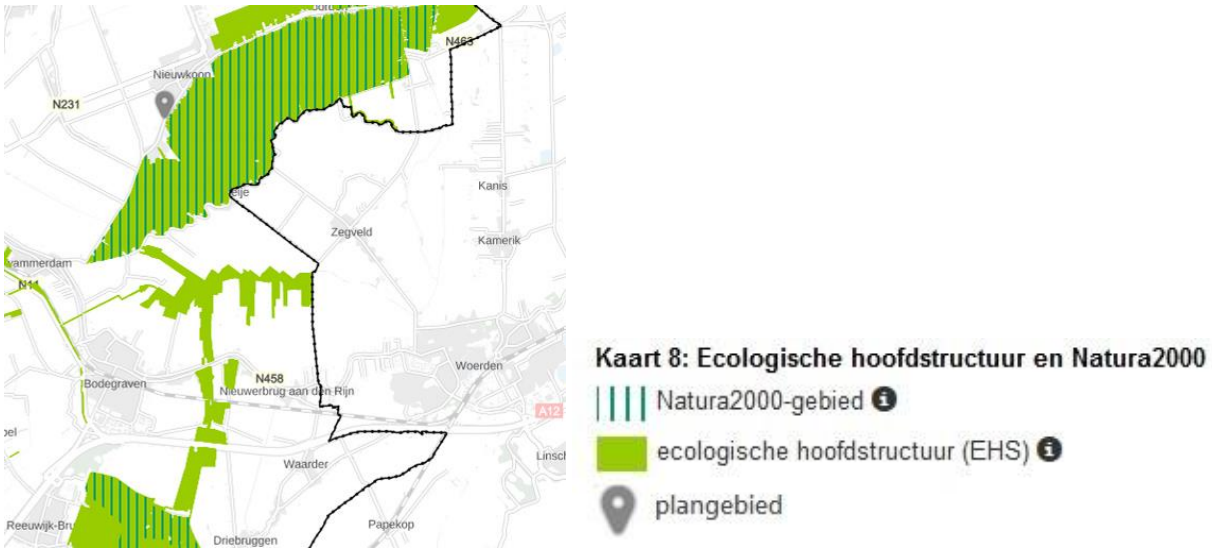

Figuur 2: Overzicht van de nabijgelegen Natura2000-gebieden en NNN-gebieden t.o.v. het plangebied (grijs) (bron: ruimtelijkeplannenzuidholland.nl, kaart 8)

bebouwingslint van Nieuwkoop, geen schade veroorzaken aan de NNN.

2.2.3 Visie Ruimte en Mobiliteit (geconsolideerd 2018) en Compensatie Natuur, Recreatie en Landschap Zuid-Holland (2013)

Op 9 juli 2014 is de Visie ruimte en mobiliteit (VRM) vastgesteld door de Provinciale Staten. Deze visie geeft op regionaal niveau invulling aan de ruimtelijke ordening en maatregelen op het gebied van verkeer en vervoer.
De belangrijkste doelen van deze nieuwe visie zijn:

- Ruimte bieden aan ontwikkelingen;
- Aansluiten bij de maatschappelijke vraag naar woningen, bedrijfsterreinen, kantoren, winkels en mobiliteit;
- Allianties aangaan met maatschappelijke partners;
- Minder toetsen op regels en meer sturen op doelen.

De Visie ruimte en mobiliteit bestaat uit; De Visie ruimte en mobiliteit, het Programma mobiliteit, het Programma ruimte en de Verordening ruimte 2014. Deze visie is geconsolideerd en in werking per 29 juni 2018.

Het ontwikkelen van nieuwe plannen kan inbreuk maken op te beschermen waarden in het landschap. In sommige gevallen is het noodzakelijk dat er compensatie plaatsvindt als er specifieke natuur-, recreatie- of landschapswaarden verloren gaan. GS heeft hiervoor in mei 2013 de beleidsregel compensatie natuur, recreatie en landschap Zuid-Holland 2013 vastgesteld). Deze beleidsregel is opgenomen in de Visie ruimte en mobiliteit.

In deze beleidsregel is voor een aantal gebieden compensatie noodzakelijk bij het verlies van ecologische waarden. Dit zijn;

- de Ecologische Hoofdstructuur;
- de belangrijke weidevogelgebieden;
- de recreatiegebieden om de stad;
- strategische reservering natuur;
- de karakteristieke landschapselementen.

Biotopen voor Rode lijstsoorten zijn niet langer compensatie plichtig.

<u>Toetsing Visie Ruimte en Mobiliteit en Compensatie Natuur, Recreatie en Landschap Zuid-Holland</u>
De Ecologische Hoofdstructuur (NNN) is reeds besproken in paragraaf 2.2.2. Ten westen van het plangebied, aan de overzijde van de Ringvaart ligt ‘Belangrijk weidevogelgebied’. De Ringvaart vormt een barrière tussen het weidevogelgebied en het plangebied. Het plangebied zelf is niet geschikt voor weidevogels. De geplande werkzaamheden zullen geen schade veroorzaken aan het ‘Belangrijk weidevogelgebied’. Het geluid van bedrijfswerkzaamheden, zoals slijpen, in het smederijbedrijf wordt beëindigd. De invloed van woningen is qua geluidsniveau veel minder. De invloed op het ‘Belangrijk weidevogelgebied’ verminderd hierdoor.

De andere soorten gebieden, recreatiegebieden om de stad, strategische reservering natuur en karakteristieke landschapselementen, komen in de directe omgeving van het plangebied niet voor.

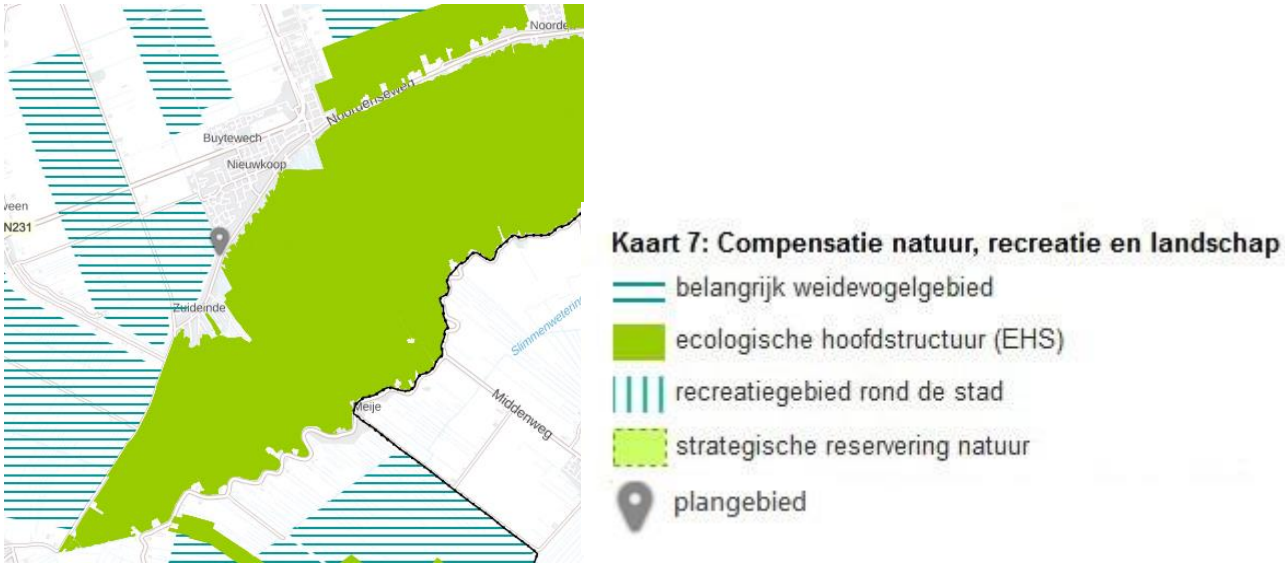

Figuur 3: Ligging belangrijk weidevogelgebied t.o.v. het plangebied (grijs) (bron: ruimtelijkeplannenzuidholland.nl, kaart 7)

3 Locatiebeschrijving

3.1 Huidige situatie

Figuur 4: Plangebied (rode contour)

Het plangebied ligt in de kilometervakken met de Amersfoortse coördinaten: 112,461.
Binnen het plangebied staat een het voormalige bedrijfsgebouw van een smederij. Het pand heeft bakstenen muren met een spouw. In de muren zitten enkele open stootvoegen.
De rest van het gebouw bestaat uit metalen golfplaten en heeft veel raampartijen. Het dak is ook bedekt met golfplaten. De delen met puntdaken bestaan uit glas. Aan de oostkant van het pand, langs de weg bevinden zich twee afdaken. Langs het dak is het gebouw afgewerkt met trespaplaten.
Langs de voorkant van het gebouw staan enkele struiken. Aan de noordkant, nabij het parkeerterrein staan enkele bomen. Direct langs de achterzijde van het pand, aan westkant loopt de Ringvaart.
Het plangebied wordt aan de noord- en zuidkant begrensd door aanliggende buurpercelen. Aan de westkant wordt het gebied begrensd door de Ringvaart en aan de oostkant door de weg van het Zuideinde.

3.2 Plannen

De aanwezige bedrijfsgebouwen worden afgebroken om ruimte te maken voor acht nieuwe woningen (zie figuur 5). De aanwezige beplanting zal verdwijnen. Het parkeerterrein aan de noordkant, met de aanwezige bomen, blijft behouden. Er is binnen het plangebied geen water aanwezig. De Ringvaart blijft ongemoeid.

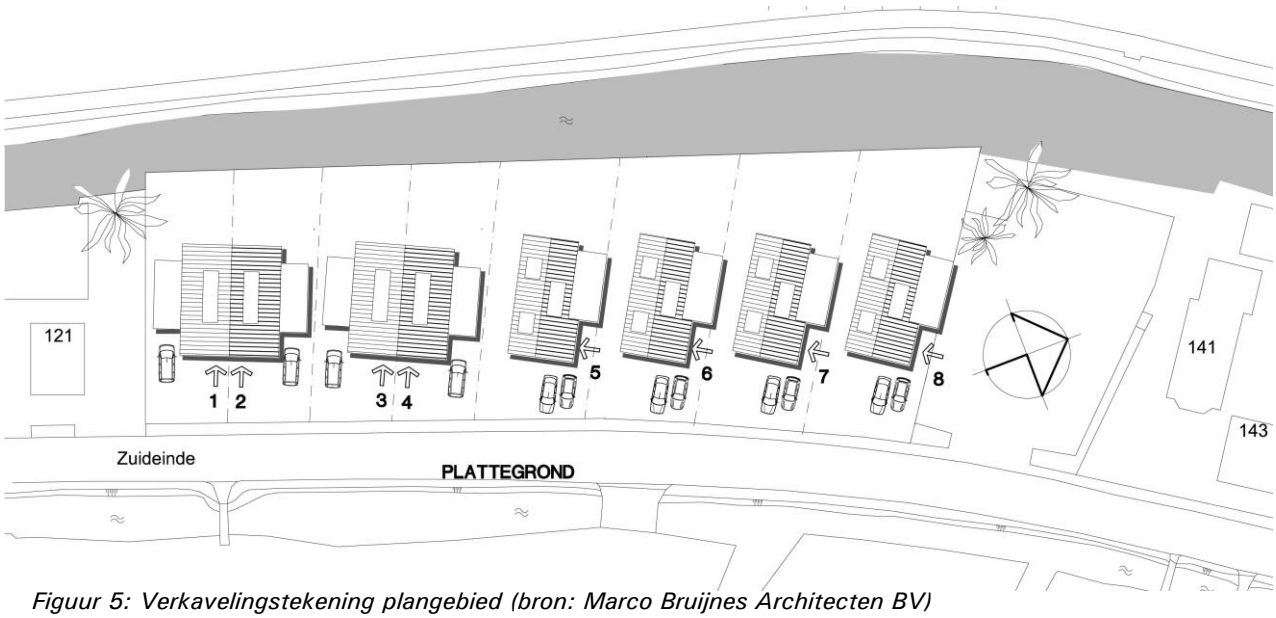

Figuur 5: Verkavelingstekening plangebied (bron: Marco Bruijnes Architecten BV)

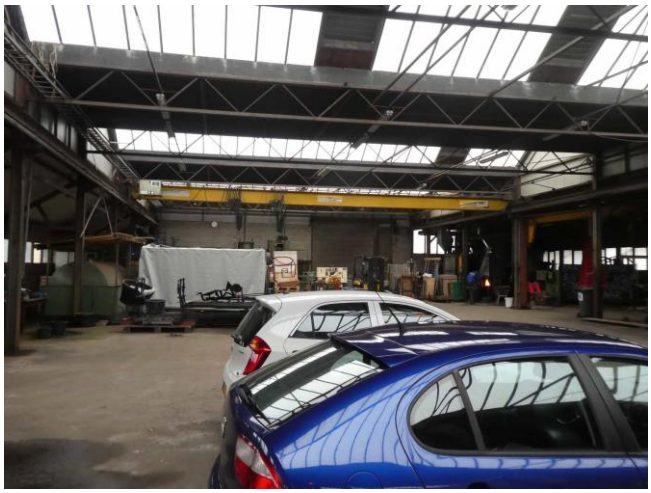

Figuur 6 t/m 10: Impressie binnen- en buitenkant van het gebouw

4 Resultaten onderzoek

4.1 Methode

Voordat begonnen is met het verkennend veldonderzoek, is een korte, grondige bureaustudie uitgevoerd, waarbij diverse internetsites, relevante artikelen en verspreidingskaarten (o.a. RAVON) zijn geraadpleegd, om te bepalen welke beschermde planten- en diersoorten in het plangebied zouden kunnen voorkomen. De bureaustudie dient ertoe een meer gerichte, effectieve en efficiënte veldinventarisatie te kunnen uitvoeren.

Op vrijdag 8 februari 2019 hebben gekwalificeerde medewerkers van Watersnip Advies een Flora- en fauna-inventarisatie gedaan in het plangebied. Tevens is tijdens de een indicerend vooronderzoek doormiddel van een bouwkundige inspectie uitgevoerd met betrekking tot vleermuizen. Hierbij is middels de checklist van het Vleermuisprotocol van de Gegevensautoriteit Natuur geïnventariseerd welke functies het plangebied ten aanzien van vleermuizen zou kunnen vervullen. Op vrijdag 4 april 2020 heeft er een aanvullende bouwkundige inspectie plaatsgevonden naar de mogelijke geschiktheid van het gebouw voor vleermuisverblijven.

4.2 Flora

Op het parkeerterrein aan de noordkant van het plangebied staat een Zwarte els en een Treurwilg. Aan de voorzijde van het gebouw staan enkele (aangeplante) struiken, zoals Zuurbes en Wilde wingerd.

Er zijn binnen het plangebied geen beschermde plantensoorten aangetroffen. Er is binnen het bebouwde en stenige plangebied ook geen geschikt biotoop aanwezig voor beschermde plantensoorten, die vaak specifieke eisen stellen aan hun leefomgeving. Beschermde plantensoorten worden daarom niet verwacht binnen het plangebied.

4.3 Fauna

4.3.1 Vogels

Tijdens de inventarisatie zijn geen vogelsoorten waargenomen in de omgeving van het plangebied. Onder de afdaken aan de voorzijde van het pand zijn veel poepsporen van vogels aangetroffen en enkele verlaten nesten. De verwachting is dat deze van de Kauw zijn, die hier tevens met een hele groep rust en schuilt bij slecht weer, buiten de broedtijd.
Alle vogels zijn beschermd in het kader van de Wet Natuurbescherming. De nesten van alle vogels zijn tijdens het broedseizoen beschermd en mogen niet opzettelijk verontrust worden.

Figuur 11: Lage begroeiing aan voorkant van het gebouw

Nesten van enkele vogelsoorten, zoals Gierzwaluw, Huismus en verschillende uilensoorten, zijn jaarrond beschermd. De bebouwing is door de afwezigheid van een pannendak niet geschikt als nestlocatie voor de Gierzwaluw en Huismus. Er is geen ruimte onder de golfplaten daken waar deze vogels een nest kunnen bouwen. De aanwezigheid van nesten van de Gierzwaluw en Huismus kan worden uitgesloten.

Binnen het plangebied zijn geen jaarrond beschermde nesten of geschikte locaties voor andere vogelsoorten met een jaarrond beschermde nesten aangetroffen. Voor uilen en roofvogels is de cultuurdruk binnen het plangebied te hoog. Jaarrond beschermde nesten van deze vogelsoorten worden daarom niet verwacht binnen het plangebied.

4.3.2 Vissen

Uit de bureaustudie blijkt dat er geen beschermde vissoorten voorkomen in de omgeving van het plangebied (0-5km). Binnen het plangebied is geen water aanwezig. De Ringvaart langs het plangebied blijft ongemoeid.

4.3.3 Amfibieën

Tijdens de veldinventarisatie zijn geen beschermde amfibieën aangetroffen binnen het plangebied. Er kan aangenomen worden dat Bastaardkikker, Bruine kikker, Gewone pad, Kleine watersalamander en Meerkikker (allen wnb-andere soorten) voorkomen in de directe omgeving van het plangebied (0-1km). Voor deze soorten geldt een algemene vrijstelling in het kader van de Wet Natuurbescherming in de Provincie Zuid-Holland.

Figuur 12: Sporen van vogels onder het afdak

Uit de bureaustudie blijkt dat de Heikikker (wnb-hrl / Rode lijst status 'thans niet bedreigd') en de Rugstreeppad (wnb-hrl / Rode lijst status 'gevoelig') voorkomen in de directe omgeving van het plangebied. De Poelkikker (wnb-hrl / Rode lijst status 'thans niet bedreigd') komt voor in de omgeving van het plangebied (1-5km).

De Heikikker komt voor in o.a. vochtige heidegebieden en hoog- en laagveengebieden. Hij geeft de voorkeur aan schrale omstandigheden. Voor de voortplanting is hij afhankelijk van ondiep zuur (pH 4 – 5,5) water met oevervegetatie. Verder moet er voldoende ruige en structuurrijke vegetatie aanwezig zijn waar deze kikker kan schuilen tegen predators. Binnen het plangebied is door de bebouwing en verharding geen geschikt leefgebied aanwezig voor deze soort. De aanwezigheid van de Heikikker kan binnen het plangebied worden uitgesloten.

De Rugstreeppad komt voornamelijk voor op zandige terreinen met een betrekkelijk hoge dynamiek, zoals de duinen, de uiterwaarden van grote rivieren, opgespoten terreinen, heidevelden en akkers.
Voor de voortplanting maakt de Rugstreeppad gebruik van ondiepe plassen en poelen om haar eieren in af te zetten. De Rugstreeppad maakt voor de overwintering gebruik van rommelhoekjes met opgeslagen stenen of van braakliggende zandhopen, waarin hij zich makkelijk kan ingraven. Binnen het huidige plangebied is geen geschikt voortplantings,- of overwinteringsgebied aanwezig voor deze soort, omdat plassen, poelen en zandhopen

ontbreken. Op het moment dat er binnen het plangebied hopen zand voor langere tijd braak komen te liggen, wordt het gebied wel aantrekkelijk als voortplantings- en overwinteringsgebied. De Rugstreeppad staat erom bekend dat hij lange afstanden kan afleggen op zoek naar een geschikte overwinteringslocatie.

De Poelkikker heeft een voorkeur voor voedselarm, schoon water, bijv. zwak zure, stilstaande wateren in bos- en heidegebieden op de hogere zandgronden of vennen, poelen en watergangen in hoogveengebieden. De oevers moeten goed begroeid zijn, zodat de Poelkikker kan foerageren en schuilen. Binnen het plangebied is geen water aanwezig met goed begroeide oevers. Het plangebied is daarom niet geschikt als leefgebied voor de Poelkikker. De aanwezigheid van deze soort binnen het plangebied kan worden uitgesloten.

4.3.4 Reptielen

Tijdens de inventarisatie zijn geen beschermde reptielen aangetroffen. Uit de geraadpleegde verspreidingskaarten blijkt dat de Ringslang (wnb-andere soorten / Rode lijst status ‘kwetsbaar’) voor kan komen in de omgeving van het plangebied (1-5km).

De Ringslang is een watergebonden soort. Deze soort heeft rijk begroeide oevers nodig om in te jagen en om zich te kunnen verschuilen. Voor de voortplanting maakt deze soort gebruik van broeihopen van takken, stro en bladeren. Er zijn geen takkenbossen en bladhopen aangetroffen binnen het plangebied, die gebruikt kunnen worden als broeihoop. Tevens is er geen water met rijk begroeide oevers aanwezig binnen het plangebied. Het plangebied is niet geschikt als leefgebied voor de Ringslang. De aanwezigheid van de Ringslang binnen het plangebied kan worden uitgesloten.

4.3.5 Grondgebonden zoogdieren

Uit de bureaustudie blijkt dat er meerdere zoogdiersoorten voorkomen in de directe omgeving van het plangebied, zoals Bosmuis, Bunzing, Dwergmuis, Dwergspitsmuis, Egel, Haas, Hermelijn, Huisspitsmuis, Ree, Veldmuis en Vos (allen wnb-andere soorten) (0-1km). De Gewone bosspitsmuis, Konijn, Wezel en Woelrat (allen wnb-andere soorten) komen voor in de omgeving van het plangebied (1-5km). Voor deze soorten geldt een algemene vrijstelling in het kader van de Wet natuurbescherming in de provincie Zuid-Holland.

Uit de bureaustudie blijkt dat de Waterspitsmuis (wnb-andere soorten / Rode lijst status ‘kwetsbaar’), de Noordse woelmuis (wnb-hrl / Rode lijst status ‘kwetsbaar’) en de Otter (wnb-hrl / Rode lijst status ‘verdwenen uit NL’) voor kunnen komen in de directe omgeving van het plangebied (0-1km). De Boommarter (wnb-andere soorten / Rode lijst status ‘kwetsbaar’) komt voor in de omgeving van het plangebied (1-5km).

De Waterspitsmuis komt voor langs schone sloten die niet te voedselrijk zijn. De sloten dienen een goede watervegetatie te hebben en ruige oevers. De Waterspitsmuis is zeer schuw en kan zich letterlijk doodschrikken van een hard geluid.

De Noordse woelmuis leeft in gebieden met hoge vegetatie en vooral grasachtige planten. Hij geeft de voorkeur aan natte terreinen, zoals rietland, moeras, zeer extensief gebruikte weilanden, drassige hooilanden, vochtige duinvalleien en periodiek overstroomde terreinen.

De Otter leeft in oevers met voldoende oevervegetatie om te schuilen en te rusten. Hij komt o.a. voor in meren, plassen, rivieren, kanalen, beken en moerassen. Hij heeft de voorkeur voor schoon, zoet water.

Voor de Waterspitsmuis, Noordse woelmuis en Otter geldt dat er binnen het plangebied dat bestaat uit bebouwing en verharding geen geschikt leefgebied aanwezig is. Tevens is de cultuurdruk binnen het plangebied te hoog. De aanwezigheid van de Waterspitsmuis, Noordse woelmuis en Otter kan binnen het plangebied worden uitgesloten.

De Boommarter leeft met name in bosrijk gebied. Er is geen bosrijk gebied aanwezig binnen het plangebied. Hierdoor voldoet het plangebied niet aan de specifieke eisen die de Boommarter stelt aan zijn leefgebied. De aanwezigheid van de Boommarter binnen het plangebied kan worden uitgesloten.

4.3.6 Vleermuizen

Hoewel vleermuizen zoogdieren zijn, worden deze vanwege hun afwijkende eigenschappen als afzonderlijke groep behandeld in deze rapportage. Alle vleermuizen die voorkomen in Nederland zijn beschermd (wnb-hrl).
Uit de bureaustudie blijkt dat er verschillende beschermde vleermuissoorten voorkomen in de omgeving van het plangebied, zoals de Gewone dwergvleermuis, Ruige dwergvleermuis (0-1km), Baardvleermuis, Laatvlieger, Meervleermuis en Watervleermuis (1-5km).

Tijdens de veldinventarisatie is een indicerend vooronderzoek uitgevoerd met betrekking tot vleermuizen. Hierbij is middels de checklist van het Vleermuisprotocol van de Gegevensautoriteit Natuur geïnventariseerd welke functies het plangebied ten aanzien van vleermuizen zou kunnen vervullen.

De aanwezige bomen zijn gecontroleerd op de aanwezigheid van gaten en scheuren die geschikt zijn als verblijfplaats voor boombewonende vleermuissoorten. Deze zijn niet aangetroffen. Door de zeer beperkte aanwezigheid van bomen en ander opgaand groen heeft het plangebied geen functie als foerageergebied. Het kan niet worden uitgesloten dat de Ringvaart die langs het plangebied loopt in gebruik is als vlieg- en foerageerroute voor meerdere vleermuissoorten. Dit water blijft ongemoeid. *Om verstoring te voorkomen mag er tijdens het bouwproces, in de maanden april-november geen verlichting worden gebruikt die op het water schijnt. In de aan het water grenzende tuinen mag ook totaal geen verlichting worden gebruikt die uitstraalt richting het water. Deze zorgverplichting zal voor de bewoners moeten worden vastgelegd in bijv. het bouwbesluit.*

De voorzijde van het gebouw langs het Zuideinde is zeer stenig. Er is zeer weinig opgaand groen dat kan dienen als foerageergebied of als aanvliegroute naar een vleermuisverblijf.

In de bakstenen delen van het gebouw zitten enkele open stootvoegen. Hier zijn echter geen sporen aangetroffen die wijzen op het gebruik van deze stootvoegen als invliegopeningen. Een nadere bouwkundige inspectie leverde extra informatie op. Hieruit is gebleken dat er achter deze stootvoegen isolatiemateriaal aanwezig is in de vorm van steenwol. Steenwol is alleen geschikt voor vleermuizen als deze is voorzien van een ruw en hard oppervlak. Dit is bij het standaard gebruik van steenwol niet aan de orde. Vaak is er éénzijdig zilverpapier gebruikt.

De golfplaten wanden en daken van het pand zijn niet geschikt als verblijfplaats voor gebouwbewonende vleermuissoorten. Er zijn geen kieren en spleten waar vleermuizen in kunnen wegkruipen. Als afwerking is het dak deels voorzien van metalen platen. Deze worden zeer warm als de zon er lang op staat. Door de aanwezige ramen en lichtkoepels komt ook te veel licht binnen. Dit is voor vleermuizen onprettig.

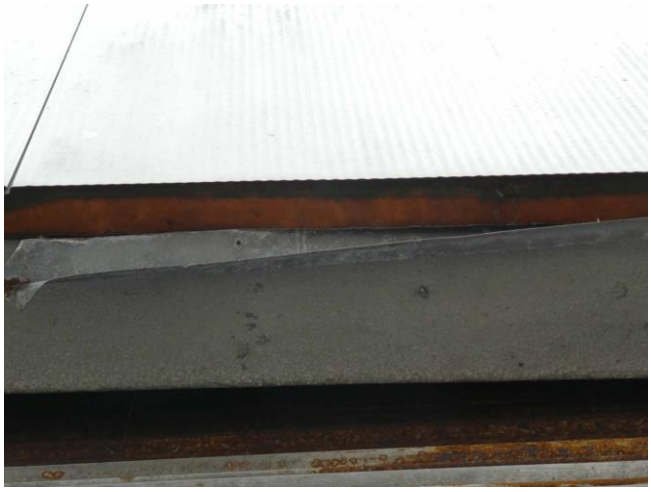

Figuur 13: Isolatiemateriaal achter trespaplaten

Figuur 14: Detail dak met isolatiemateriaal

Figuur 15: Muur en platen overgroeid met Wilde wingerd

Figuur 16: Strakke afwerking dak met afwerkstrip

Langs de dakrand is het pand voorzien van trespaplaten. Tijdens het nader onderzoek op 3 april 2020 is onderzocht of de ruimte onder de trespaplaten mogelijk geschikt kan zijn voor een vleermuisverblijf. Op meerdere locaties is met behulp van een ladder en een schroevendraaier achter de trespaplaten gekeken. Tijdens het onderzoek is duidelijk geworden dat achter de trespaplaten isolatiemateriaal aanwezig in de vorm van steenwol. Dit steenwol is achter alle trespaplaten langs de gevels aanwezig.
De onderzijde van de trespaplaten is afgewerkt met hout. Hierdoor is er aan deze kant geen mogelijkheid voor invliegen door vleermuizen. Bij een deel van de gevel groeit Wilde wingerd omhoog langs de stenen muur en de trespaplaten. Hier wordt invliegen door de dichte vegetatie onmogelijk gemaakt.

De overgang van de trespaplaten naar het dak is voorzien van een afwerkstrip. Deze afwerkstip sluit nauwkeurig aan op de platen en het dak. Hier zijn geen kieren aanwezig die geschikt kunnen zijn als invliegopening.

De aanwezigheid van verblijfplaatsen van boombewonende- en gebouwbewonende vleermuizen kan worden uitgesloten.

De geplande werkzaamheden zullen geen schade veroorzaken aan de gunstige staat van instandhouding van de aanwezige populaties vleermuizen.

4.3.7 Overige soorten

Uit de bureaustudie blijkt dat Groene glazenmaker (wnb-hrl / Rode lijst status 'bedreigd) en Platte schijfhoren (wnb-hrl / Rode lijst status 'kwetsbaar') voor kunnen komen in de directe omgeving van het plangebied (0-1km).

De Groene glazenmaker is voor zijn voortplanting afhankelijk van de waterplant Krabbenscheer. Binnen het plangebied is geen water aanwezig. In de winterperiode zinkt Krabbenscheer naar de bodem van een waterlichaam om daar vorstvrij te overwinteren. Deze plantensoort is bij een visuele inspectie van het water van de Ringvaart niet aangetroffen. Hiermee kan de aanwezigheid van de Groene glazenmaker worden uitgesloten.

De Platte schijfhoren leeft in water met een goed ontwikkelde watervegetatie en een goede waterkwaliteit. Binnen het plangebied is geen water aanwezig. In de Ringvaart zijn geen aanwijzingen aangetroffen dat er veel watervegetatie aanwezig is. Hierdoor is de Ringvaart niet geschikt als leefgebied voor de Platte schijfhoren. De aanwezigheid van deze soort kan worden uitgesloten.

Figuur 17: Herinneringsplaat eerste steen

5 Conclusies en aanbevelingen

In dit hoofdstuk volgt een opsomming van de conclusies en aanbevelingen. Daarnaast wordt er aangegeven of er bij het realiseren van de nieuwbouwplannen schade verwacht wordt aan de beschermde soorten binnen het plangebied.

5.1 Conclusies en aanbevelingen

- Het plangebied heeft geen directe relatie met beschermde gebieden (Natura2000, NNN-gebieden of ecologische verbindingszones). Het plangebied is, door de bebouwing en verharding, niet geschikt als foerageergebied voor de watervogels die zijn aangewezen als doelsoorten van de nabij gelegen Natura2000-gebieden. De Ringvaart langs het plangebied kan geschikt zijn als vlieg- en foerageerroute voor o.m. de Meervleermuis. *Verstoring, door bijv. licht, op het water dient te worden voorkómen.* Het effect van het project op de aanwezige habitattypen in het Natura2000-gebied zal worden berekend met een Aerius-berekening. Dit valt buiten deze rapportage.

- Aan de overzijde van de Ringvaart ligt 'belangrijk weidevogelgebied'. Het plangebied is ongeschikt als weidevogelgebied. De Ringvaart zorgt voor een barrière tussen het weidevogelgebied en het plangebied. De verstoring door geluid zal verminderen t.o.v. de oude situatie. Hierdoor zal er geen schade ontstaan aan het belangrijk weidevogelgebied. Andere soorten gebieden waar compensatie voor nodig is, zijn niet aanwezig in de directe omgeving van het plangebied.

- Voor een deel van de beschermde soorten, zoals Bastaardkikker, Bruine kikker, Gewone pad, Kleine watersalamander, Meerkikker, Bosmuis, Bunzing, Dwergmuis, Dwergspitsmuis, Egel, Haas, Hermelijn, Huisspitsmuis, Ree, Veldmuis, Vos, Gewone bosspitsmuis, Konijn, Wezel en Woelrat, geldt een algemene vrijstelling in het kader van de Wet Natuurbescherming door de provincie Zuid-Holland. Er hoeft voor deze soorten geen ontheffing aangevraagd te worden. Wel dient voor deze soorten de algemene zorgplicht in acht genomen te worden.

- Er zijn geen nesten aangetroffen in de aanwezige bomen. Indien bomen en struiken verwijderd worden, dient dit bij voorkeur buiten het broedseizoen van vogels te gebeuren, zodat overtreding van de Wet natuurbescherming wordt voorkomen. Het broedseizoen loopt globaal van 15 maart tot 15 juli. De Wnb hanteert echter geen standaard periode voor het broedseizoen; van belang is of een nest bewoond is. Indien een bewoond nest wordt aangetroffen, mogen er geen werkzaamheden uitgevoerd worden die het nest verstoren. Wel zijn er (verlaten) kauwennesten aangetroffen onder het afdak van het gebouw. Geadviseerd wordt om voorafgaande aan de sloop en voor het broedseizoen deze nesten te verwijderen om te voorkomen dat ze opnieuw in gebruik worden genomen. *Voor aanvang van werkzaamheden tijdens het broedseizoen dient een terzake kundige een inspectie uit te voeren ten aanzien van eventuele broedende vogels.*

- Het plangebied is niet geschikt voor jaarrond beschermde nesten van de Gierzwaluw en Huismus. Ook voor jaarrond beschermde nesten van uilen en roofvogels is het

bebouwde plangebied niet geschikt. De aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten binnen het plangebied kan worden uitgesloten.

- Uit de bureaustudie blijkt dat er geen beschermde vissoorten voorkomen in de omgeving van het plangebied (0-5km). Binnen het plangebied is geen water aanwezig. De Ringvaart langs het plangebied blijft ongemoeid.

- Uit de bureaustudie blijkt dat de Heikikker (wnb-hrl / Rode lijst status 'thans niet bedreigd') en Rugstreeppad (wnb-hrl / Rode lijst status 'gevoelig') voorkomen in de directe omgeving van het plangebied. De Poelkikker (wnb-hrl / Rode lijst status 'thans niet bedreigd') komt voor in de omgeving van het plangebied (1-5km). Voor de Heikikker en Poelkikker geldt dat het plangebied niet geschikt is als leefgebied, omdat het niet voldoet aan de specifieke eisen die deze soorten stellen aan hun leefgebied. De aanwezigheid van de Heikikker en Poelkikker binnen het plangebied kan worden uitgesloten. Het huidige plangebied is niet geschikt als leefgebied voor de Rugstreeppad. Op het moment dat er werkzaamheden gaan plaatsvinden kan het plangebied mogelijk wel geschikt worden als voortplantings- en overwinteringsgebied. Geadviseerd wordt te voorkomen dat er gedurende de voortplantingsperiode (globaal half april – augustus) water stagneert en er plassen en poelen ontstaan waar de Rugstreeppad haar eieren in af kan zetten. Tevens dient voorkomen te worden dat er lang zand/grond braak ligt gedurende de overwinteringsperiode (globaal van november – maart). Dit om ingraven voor overwintering te voorkomen.

- Uit de geraadpleegde verspreidingskaarten blijkt dat de Ringslang (wnb-andere soorten / Rode lijst status 'kwetsbaar') voor kan komen in de omgeving van het plangebied (1-5km). Het plangebied voldoet echter niet aan de eisen die de Ringslang stelt aan zijn leefgebied. De aanwezigheid van deze soort binnen het plangebied kan worden uitgesloten.

- Uit de bureaustudie blijkt dat de Waterspitsmuis (wnb-andere soorten / Rode lijst status 'kwetsbaar'), de Noordse woelmuis (wnb-hrl / Rode lijst status 'kwetsbaar') en de Otter (wnb-hrl / Rode lijst status 'verdwenen uit NL') voor kunnen komen in de directe omgeving van het plangebied (0-1km). De Boommarter (wnb-andere soorten / Rode lijst status 'kwetsbaar') komt voor in de omgeving van het plangebied (1-5km). Door de afwezigheid van moerasachtige situaties en een bosrijke omgeving is het plangebied niet geschikt als leefgebied voor de Waterspitsmuis, Noordse woelmuis, Otter en Boommarter. De aanwezigheid van deze soorten binnen het plangebied kan worden uitgesloten.

- Uit de bureaustudie blijkt dat verschillende beschermde vleermuissoorten voorkomen in de omgeving van het plangebied, zoals Gewone dwergvleermuis, Ruige dwergvleermuis (0-1km), Baardvleermuis, Laatvlieger, Meervleermuis en Watervleermuis (1-5km). De aanwezige bomen zijn niet geschikt als verblijfplaats voor boombewonende soorten. Tevens is door de beperkte aanwezigheid van bomen en opgaand groen het plangebied niet geschikt als foerageergebied. Het kan niet worden uitgesloten dat de Ringvaart wordt gebruikt als vlieg- en foerageerroute door verschillende soorten vleermuizen. *Om verstoring te voorkomen mag er tijdens het bouwproces, in de maanden april-november geen verlichting worden gebruikt die op het water schijnt. In de aan het water grenzende tuinen mag ook totaal geen verlichting worden gebruikt die uitstraalt richting het water. Deze zorgverplichting zal voor de bewoners moeten worden vastgelegd in bijv. het bouwbesluit.* Het gebouw is

door het gebruikte materiaal niet geschikt als verblijfplaats voor gebouwbewonende vleermuissoorten. Er zijn geen kieren of gaten aanwezig die gebruikt kunnen worden als invliegopening. Achter de aanwezige trespaplaten en in de spouwmuur is steenwol aanwezig, wat deze ruimtes ongeschikt en onaantrekkelijk maakt. De aanwezigheid van verblijfplaatsen van boom- en gebouwbewonende vleermuissoorten kan worden uitgesloten. De geplande werkzaamheden zullen geen schade veroorzaken aan de gunstige staat van instandhouding van de aanwezige populaties vleermuizen.

- Uit de bureaustudie blijkt dat Groene glazenmaker (wnb-hrl / Rode lijst status ‘bedreigd) en Platte schijfhoren (wnb-hrl / Rode lijst status ‘kwetsbaar’) voor kunnen komen in de directe omgeving van het plangebied (0-1km). Het plangebied voldoet niet aan de specifieke eisen die deze soorten stellen aan hun leefgebied. De aanwezigheid van de Groene glazenmaker en Platte schijfhoren binnen het plangebied kan worden uitgesloten.

5.2 Algemene Zorgplicht

Voor planten- en diersoorten geldt in het kader van de Wet Natuurbescherming de algemene zorgplicht. Deze bepaalt dat een ieder die weet dat zijn of haar handelen nadelige gevolgen kan hebben voor flora en/of fauna, deze handelingen achterwege dient te laten of verplicht is om maatregelen te nemen (voor zover redelijkerwijs kan worden gevraagd) die deze negatieve gevolgen zoveel mogelijk voorkomen, beperken of ongedaan maken. De zorgplicht kan gezien worden als algemene fatsoenseis die voor iedereen geldt.

In het kader van de zorgplicht wordt geadviseerd om de nieuwe woningen natuur-inclusief te bouwen. Hierbij kan gedacht worden aan het inbouwen van vleermuiskasten (zie figuur 18) en het plaatsen van nestkasten voor bijv. Huismus en Gierzwaluw. Enkele aanbieders zijn: Faunaprojecten.nl, Veldshop.nl, Vivarapro.nl.

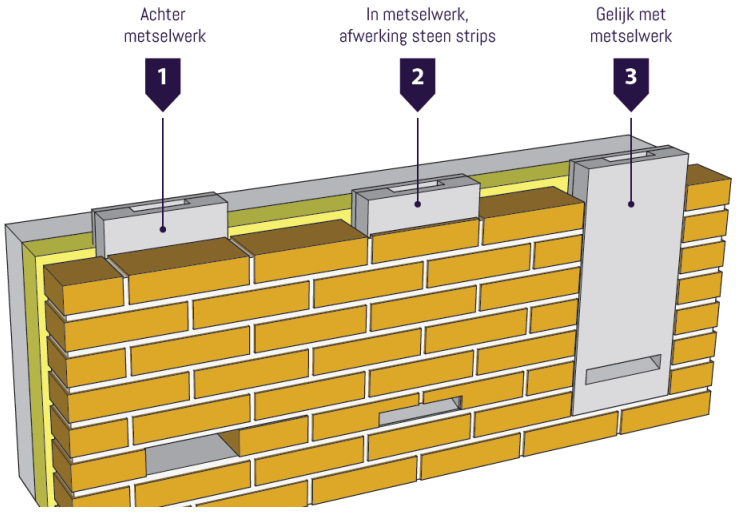

Figuur 18: Mogelijkheden plaatsing van vleermuiskasten in de gevel.

6 Bronnen

Geraadpleegde literatuur

1. Uitgeverij 12 Provinciën, *Topografische Atlas Zuid-Holland 1:25.000*, Landsmeer 2012

2. Staatsblad van het Koninkrijk der Nederlanden, *Wet van 16 december 2015, houdende regels ter bescherming van de natuur (Wet natuurbescherming)*, dec 2015

3. Ecologica, *Wet natuurbescherming, samenvatting wijzigingen natuurwetgeving*, 5 november 2018

4. Ministerie van Landbouw, natuurbeheer en voedselkwaliteit, *Rode Lijsten*, Den Haag, 2004

5. Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, Zoogdiervereniging en Gegevensautoriteit Natuur 2017. *Vleermuisprotocol 2017*, maart 2017.

6. Provincie Zuid-Holland, *Visie Ruimte en Mobiliteit*, geconsolideerd, in werking per 19 januari 2018

7. NDFF – quickscanhulp.nl 15-01-2019 13:32:04

Geraadpleegde internetsites:

8. www.rijksoverheid.nl
9. www.bij12.nl
10. www.rvo.nl
11. www.regelink.net
12. www.ravon.nl
13. www.vleermuis.net
14. www.zuid-holland.nl
15. www.zoogdiervereniging.nl
16. www.floron.nl
17. www.floravannederland.nl
18. www.vogelbescherming.nl
19. www.ruimtelijkeplannenzuidholland.nl/VRM
20. http://geo.zuid-holland.nl/geo-loket/html/atlas.html?atlas=EHS
21. waarneming.nl

Watersnip Advies
Advies voor ecologie, landschap, water en recreatie
Watersnip v.o.f.
’s-Gravenbroekseweg 154
2811 GK Reeuwijk
KvK 76653862
+31 (0)182-395460
www.watersnipadvies.info
advies@watersnip.info